

B.S.W./B.A. in Social Work—III Examination
INDIAN ECONOMICS
Paper—II

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :—(1) **ALL** questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. Explain the Nature and Scope of Economics and Discuss the importance of Economics for Social Worker. 20

OR

Explain the merits and demerits of Globalization. 20

2. Write answers :—

- (a) Basic characteristics of Indian Economy. 5
- (b) Explain the meaning of National Income. 5
- (c) Explain the causes of Population growth in India. 5
- (d) Explain the importance of Natural Resources. 5

OR

- (e) State the remedies of Population Control. 5
- (f) Which are the natural resources in Vidarbha ? 5
- (g) Explain the role of Social Worker in Population Control. 5
- (h) Explain the methods of measurement of National Income. 5

3. State the characteristics and problems of Indian Agriculture. 20

OR

Discuss the major characteristics and problems of agricultural labour. 20

4. Write answers :

- (a) Explain the importance of Cottage Industries in India. 5
- (b) Explain the characteristics of Indian Industrial Labour. 5
- (c) Explain the meaning of Large Scale Industry. 5
- (d) Explain the problems of Industrial labour. 5

OR

- (e) Industrial Labour. 5
- (f) Explain the meaning of Small Scale Industry. 5
- (g) Explain the meaning of Cottage Industry. 5
- (h) Explain the problems of Cottage Industry. 5

5. Choose the correct alternative :

- (1) First Five Year Plan was started in _____. 2
(a) 1947 (b) 1951
(c) 1955 (d) 1966
- (2) Second Five Year Plan was started in _____. 2
(a) 1951 (b) 1966
(c) 1956 (d) 1955
- (3) In First Five Year Plan which sector was given more Weightage ? 2
(a) Agriculture Sector (b) Industrial Sector
(c) Service Sector (d) None of these
- (4) In Second Five Year Plan which Sector was given more Weightage ? 2
(a) Agriculture Sector (b) Industrial Sector
(c) Service Sector (d) None of these
- (5) The changed name of the Planning Commission of India is : 2
(a) Neeti Ayog (b) Purti Ayog
(c) Vikas Ayog (d) None of the above
- (6) In which of the following sectors in Indian Economy basic and infrastructural industries is mostly found ? 2
(a) Private (b) Public
(c) Joint (d) None of these
- (7) Which is the major objective of Indian Economic Planning ? 2
(a) Growth in employment
(b) To eradicate economic inequality
(c) To develop small scale and cottage Industry
(d) None of these
- (8) Political objective of Economic Planning is _____. 2
(a) Growth in employment (b) Eradicate poverty
(c) Growth in defence sector (d) None of these
- (9) _____ was the period of Tenth Five Year Plan. 2
(a) 1997 to 2002 (b) 2002 to 2007
(c) 2007 to 2012 (d) None of these
- (10) _____ was the period of Eleventh Five Year Plan. 2
(a) 1997 to 2002 (b) 2002 to 2007
(c) 2007 to 2012 (d) None of these

B.S.W./B.A. in Social Work-III Examination
INDIAN ECONOMICS
Paper-II

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

(मराठी माध्यम)

नोट :— (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. अर्थशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती सविस्तर स्पष्ट करून समाजकार्य कर्त्याकरीता अर्थशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा. 20

किंवा

जागतिकीकरणाचे फायदे न तोटे स्पष्ट करा. 20

2. उत्तरे लिहा :—

- (अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेची मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5
(ब) राष्ट्रीय उत्पन्नाचा अर्थ स्पष्ट करा. 5
(क) भारतात लोकसंख्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा. 5
(ड) नैसर्गिक साधनांचे महत्व स्पष्ट करा. 5

किंवा

- (इ) लोकसंख्या नियंत्रणावर उपाय सांगा. 5
(फ) विदर्भातील नैसर्गिक साधने कोणती ? 5
(ग) लोकसंख्या नियंत्रणात समाज कार्यकर्त्यांची भूमिका स्पष्ट करा. 5
(ह) राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा. 5

3. भारतीय कृषीचे वैशिष्ट्ये आणि समस्या सांगा. 20

किंवा

शेतमजुरांची प्रमुख वैशिष्ट्ये आणि समस्यांची चर्चा करा. 20

4. उत्तरे लिहा :—

- (अ) भारतातील कुटीर उद्योगाचे महत्व स्पष्ट करा. 5
(ब) भारतातील औद्योगिक कामगारांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5
(क) मोठ्या उद्योगाचा अर्थ स्पष्ट करा. 5
(ड) औद्योगिक कामगारांच्या समस्या स्पष्ट करा. 5

किंवा

- (इ) औद्योगिक कामगार. 5
(फ) लघु उद्योगाचा अर्थ स्पष्ट करा. 5
(ग) कुटीर उद्योगाचा अर्थ स्पष्ट करा. 5
(ह) भारतातील कुटीर उद्योगांच्या समस्या स्पष्ट करा. 5

5. योग्य पर्याय निवडा :

- (1) पहिली पंचवार्षिक योजना _____ मध्ये सुरू झाली 2
(अ) 1947 (ब) 1951
(क) 1955 (ड) 1966
- (2) दुसरी पंचवार्षिक योजना _____ मध्ये सुरू झाली. 2
(अ) 1951 (ब) 1966
(क) 1956 (ड) 1955
- (3) पहिल्या पंचवार्षिक योजनेत कोणत्या क्षेत्रावर सर्वात जास्त भर देण्यात आला ? 2
(अ) कृषी क्षेत्र (ब) उद्योग क्षेत्र
(क) सेवा क्षेत्र (ड) यापैकी नाही
- (4) दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेत कोणत्या क्षेत्रावर सर्वात जास्त भर देण्यात आला ? 2
(अ) कृषी क्षेत्र (ब) उद्योग क्षेत्र
(क) सेवा क्षेत्र (ड) यापैकी नाही
- (5) भारतीय नियोजन आयोगाचे नवे नाव _____ असे आहे 2
(अ) निती आयोग (ब) पूर्वी आयोग
(क) विकास आयोग (ड) यापैकी नाही
- (6) भारतीय अर्थव्यवस्थेत मूलभूत व पायाभूत उद्योग _____ या क्षेत्रामध्ये सर्वात जास्त आहे ? 2
(अ) खाजगी (ब) नार्वजनिक
(क) संयुक्त (ड) यापैकी नाही
- (7) भारतीय आर्थिक नियोजनाचे प्रमुख उद्दिष्ट्ये आहे : 2
(अ) रोजगारी मध्ये वाढ करणे
(ब) आर्थिक विषमता कमी करणे
(क) लघु व कुटीर उद्योगांचा विकास करणे
(ड) यापैकी नाही
- (8) आर्थिक नियोजनाचे हे राजकीय उद्दिष्ट्ये आहे : 2
(अ) रोजगारीत वाढ करणे (ब) वारिष्ठ निर्मूलन करणे
(क) संरक्षणात वाढ करणे (ड) यापैकी नाही
- (9) दहाव्या पंचवार्षिक योजनेचा कार्यकाळ होता : 2
(अ) 1997 ते 2002 (ब) 2002 ते 2007
(क) 2007 ते 2012 (ड) यापैकी नाही
- (10) अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचा कार्यकाळ होता 2
(अ) 1997 ते 2002 (ब) 2002 ते 2007
(क) 2007 ते 2012 (ड) यापैकी नाही